

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-6-025 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 24-08/142-58
Karar Tarihi : 15.02.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Mehmet Yavuz GÜNER, Fatih ARSLAN, Mehmet TUNÇDEMİR,
Meliha CEYLAN, Gizem ÖZSÖZ, Rumeysa GENÇ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Mercedes-Benz Türk AŞ
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. İsmail Baran Can YILDIRIM, Av. Büşra KİRİŞÇİOĞLU YARDIM
Çitlenbik Sokak No:12, Yıldız Mahallesi, Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Mercedes-Benz Türk AŞ ile Gelecek Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ arasında akdedilen Mercedes-Benz markalı kamyon ve otobüslere ilişkin olarak yürütülen satış sonrası hizmetlerde uygulanmakta olan niteliksel seçici dağıtım sistemine son verilerek, niceliksel dağıtım sistemine geçilmesine ilişkin bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça satış ve dağıtımına ilişkin "Yetkili Servis Sözleşmesi"ne muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.06.2023 tarih ve 39581 sayılı ile intikal eden bildirim üzerine düzenlenen 09.02.2024 tarihli ve 2023-6-025/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Mercedes-Benz Türk AŞ (MBT) ile Gelecek Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ GELECEK DİYARBAKIR) arasında imzalanan ve tek tip sözleşme niteliği taşıyan Yetkili Servis Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 - Bununla birlikte, Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Teşebbüsler

G.1.1 MBT

- (4) MBT, 1967 yılında Daimler-Benz AG'nin %36 ortaklığında Otomarsan ünvanıyla İstanbul Davutpaşa'da kurulmuştur. 1968 yılında O302 tipi otobüslerin üretimine başlayan teşebbüs, 1984 yılında Mercedes-Benz Türkiye Genel Mümressili olmuştur. 1986 yılında ise Aksaray Kamyon Fabrikası'nı açarak kamyon üretimine başlayan Otomarsan 1990 yılında ticaret ünvanını "Mercedes-Benz Türk AŞ" olarak değiştirmiştir. 2020 yılına kadar Mercedes-Benz marka hafif ticari araçların ve ana şirketi olan Daimler

AG çatısı altındaki tüm otomobil markalarının ithalatını ve satışını gerçekleştiren MBT, 01.01.2020 tarihi itibari ile kamyon ve otobüs gruplarından sorumlu olarak Daimler Truck AG çatısı altında faaliyetlerine devam etmiştir.

- (5) Nihai olarak (.....) tarafından kontrol edilen MBT; motosiklet parçaları ve aksesuarları hariç olmak üzere minibüs, midibüs, otobüs, trolleybüs, metrobüs vb. yolcu nakil araçlarının imalatı; motorlu kara taşıtlarının parçalarının toptan ticareti; kamyon, çekici, otobüs, römork, yarı römork, karavan ve motorlu karavanların toptan ticareti; motorlu kara taşıtları için karoser, kabin, kupa, dorse ve damper imalatı; kamyonet, kamyon, yarı römorklar için çekiciler, tankerler vb. kara yolu taşıtlarının imalatı gibi alanlarda faaliyet göstermektedir.
- (6) MBT, yurt içi pazarında satış yapmak ve uluslararası pazarlara ihraç etmek üzere, İstanbul Hoşdere Fabrikası'nda şehir içi ve şehirler arası otobüslerini, Aksaray Kamyon Fabrikası'nda ise orta ağır ile ağır sınıf kamyonları ve çekici ürünlerini üretmektedir. Ayrıca MBT, "Mercedes-Benz Kamyon Finansman Türk AŞ" ünvanlı iştirakiyle ağır ticari araçlar için sigorta ve finansman ürünleri sunmaktadır.

G.1.2 GELECEK DİYARBAKIR

- (7) Merkezi Diyarbakır'da bulunan ve İstanbul ile Erzurum'da şubeleri olan GELECEK DİYARBAKIR, 2004 yılında kurulmuştur. (.....)'in tek kontrolünde bulunan GELECEK DİYARBAKIR, Mercedes-Benz marka otomobil, hafif ticari araç ve kamyon satışı ve satış sonrası hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir.
- (8) GELECEK DİYARBAKIR, aynı zamanda iştiraki Gelecek Diyarbakır Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığı ile Mercedes-Benz müşterilerine kasko, hasar ve kaza yönetimi ve hasar onarımı hizmetleri sunmaktadır.

G.2. Bildirim Konusu Sözleşmeler

- (9) Bildirim çerçevesinde, 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2017/3 sayılı Tebliğ) kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına ilişkin karar verilmesi veya bu talebin reddi halinde ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınması talep edilen sözleşmeler, MBT ve GELECEK DİYARBAKIR arasında Mercedes-Benz markalı kamyonlara ve otobüslere ilişkin¹ olarak ayrı ayrı akdedilen ve hâlihazırda satış sonrası hizmetlerde uygulanmakta olan niteliksel seçici dağıtım sistemine son verilerek niceliksel dağıtım sistemine geçilmesine dair bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça satış ve dağıtımına ilişkin "Yetkili Servis Sözleşmesi"dir (SÖZLEŞMELER). Bahse konu sözleşmelere muafiyet tanınması halinde, MBT, tip sözleşmeleri kamyonlara ve otobüslere yönelik faaliyet gösteren bütün yetkili servisler ile akdedeceğini bildirmiştir.
- (10) MBT tarafından, seçici dağıtım sisteminde bu değişikliğe gidilmesinin amacı, marka imajını ve müşteri memnuniyetini korumak, talebin düşük olduğu bölgelerde yatırım yapma motivasyonunu artırarak Türkiye genelinde daha geniş bir yetkili servis kapsama alanına ulaşmak, tüketicinin yetkili servis ağına ulaşımının kolaylaştırılmasını ve işlem maliyetlerinde meydana gelmesi beklenen düşüş ile tüketicinin aldığı hizmette kalite artışını sağlamak olarak ifade edilmiştir.

¹ Kurulun 13.08.2013 tarihli ve 13-47/644-282 sayılı kararıyla, MBT ile GELECEK DİYARBAKIR arasında Mercedes-Benz markalı kamyonların yeniden satışına ilişkin olarak imzalanan "Yetkili Satıcılık Sözleşmesi"ne 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde muafiyet tanınmıştır.

G.3. İlgili Pazar

G.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (11) Dosya konusu bakımından ilgili ürün pazarları, MBT'nin kurmak istediği nicel dağıtım sistemine dâhil edeceği teşebbüsler ile akdedeceği SÖZLEŞMELER'in etki doğuracağı pazarları kapsamaktadır. Nitekim Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Grup Muafiyeti Tebliğini Açıklayıcı Kılavuz'un (Kılavuz) 65. paragrafında "... bakım ve onarım hizmetleri, belirli bir marka motorlu taşıtın satın alınmasının ardından ihtiyaç duyulan ve o marka özelinde alınması gereken hizmetlerdir. Bu nedenle, bakım ve onarım hizmetleri bakımından ilgili ürün pazarı tanımı genellikle marka özelinde yapılmaktadır." ifadesi yer almaktadır. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarlarının Mercedes-Benz markalı araçlara yönelik olarak belirlenmesi gerekmektedir.
- (12) Dosya kapsamında yapılan başvuru Mercedes-Benz markalı kamyonlara ve otobüslere ilişkin satış sonrası hizmetleri konu almaktadır. Bildirim kapsamında yer verildiği üzere, MBT tarafından sunulan satış sonrası hizmetler, yedek parçaların dağıtımı ile bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasından oluşmaktadır. Avrupa Komisyonu, 2014 yılında yayımladığı bildiri² 3,5 tondan fazla ağırlığa sahip yük taşıtları (kamyonlar) veya 8'den fazla koltuklu yolcu taşımaya yaran araçları (otobüsler ve yolcu otobüsleri) ağır ticari araçlar olarak tanımlamış ve aynı başlık altında tasnife tabi tuttuğunu açıklamıştır. Başvuruya konu SÖZLEŞMELER'in düzenleniş şekline bakıldığında da, SÖZLEŞMELER'in kamyon-otobüs ayrımı gözetilmeksizin yetkili servislerle eş zamanlı akdedilmek üzere oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Zira her ne kadar SÖZLEŞMELER, kamyon ve otobüs için ayrı ayrı akdedilecek olsa da başvuruya konu SÖZLEŞMELER'in birtakım teknik farklılıkları dışında³ esasa ilişkin neredeyse tüm düzenlemelerinin aynı hükümleri ihtiva ettiği görülmektedir.
- (13) Dolayısıyla başlangıçta GELECEK DİYARBAKIR ile akdedilen dosya konusu SÖZLEŞMELER'in Mercedes-Benz marka ağır ticari araçlara yönelik yedek parça dağıtımı ile bu araçlara sunulacak olan bakım ve onarım hizmetlerini kapsadığı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, başvuru konusu SÖZLEŞMELER kapsamında satış sonrası hizmetlerin, markalara ve bazı durumlarda modellere özgü farklılıklar gösterebildiği görülmektedir. Bu çerçevede, Kurulun *Ford* kararı⁴ da göz önünde bulundurularak, ilgili ürün pazarlarının ağır ticari araç özelinde tanımlanmasının yerinde olduğu değerlendirilmektedir.
- (14) Sonuç olarak, Kılavuz hükümleri ve önceki Kurul kararları ışığında, ilgili ürün pazarları "*Mercedes-Benz marka ağır ticari araçlara yönelik bakım ve onarım hizmetleri pazarı*", "*Mercedes-Benz marka ağır ticari araçlara yönelik yedek parça pazarı*" olarak ayrı ayrı belirlenmiştir.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_14_366

³ SÖZLEŞMELER'in içeriği tamamen aynı olmakla birlikte ilgili yerlerde "kamyon" veya "otobüs" ibaresi geçmektedir. Bunun yanı sıra, SÖZLEŞMELER'in 4 numaralı eki olan "Mercedes-Benz Yetkili Servis Standartları"nda yetkili servis yerleşkesinin düzenine ve yönetimine ilişkin hükümler de aynı iken araçların bakım onarımına ilişkin servis standartları bölümü "Kamyon Yetkili Servis Standartları" ile "Otobüs Yetkili Servis Standartları" olarak farklılaştırılmıştır.

⁴ Kurulun 21.08.2013 tarihli ve 13-48/671-287 sayılı *Ford* kararında satış sonrası hizmetlerin markalara ve bazı durumlarda modellere özgü farklılıklar gösterebildiği dikkate alınarak ilgili pazar, *Ford* markalı ağır ticari araçların satış sonrası hizmetlerine yönelik olacak şekilde, "*Ford marka ağır ticari araçların satış sonrası yedek parça, bakım ve onarım hizmetleri pazarı*" olarak tespit edilmiştir.

G.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (15) Muafiyetten yararlanması halinde SÖZLEŞMELER'in MBT ile diğer yetkili servisleri arasında da imzalanacağı, SÖZLEŞMELER'in Türkiye'deki faaliyetlere ilişkin olması ve satış sonrası hizmetlere yönelik dağıtım ağı yapılanmasının tüm Türkiye'de uygulanacak olması ve ayrıca SÖZLEŞMELER'in etkisini tüm Türkiye'de gösterecek olması nedenleriyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tanımlanmıştır.

G.4. Değerlendirme

- (16) Bildirim konusu SÖZLEŞMELER, Mercedes-Benz marka kamyonlara ve otobüslere özgü satış sonrası bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça satış hizmetlerinin nicel seçici dağıtım esaslarına göre yürütülmesine yöneliktir. Bildirim kapsamındaki bilgilere göre, MBT'nin kamyonlara ilişkin satış sonrası hizmetleri sunan 47 adet yetkili servisi, otobüslere ilişkin satış sonrası hizmetleri sunan 26 adet yetkili servisi bulunmaktadır. Bildirim konusu SÖZLEŞMELER'in 2017/3 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına ilişkin karar verilmesi ya da SÖZLEŞMELER'e bireysel muafiyet tanınması halinde kamyonlara ilişkin satış sonrası hizmetler sunacak olan (.....) yetkili servis, otobüslere ilişkin satış sonrası hizmetler sunacak (.....) yetkili servis bulunacağı belirtilmiştir.
- (17) MBT, hâlihazırda söz konusu hizmetleri nitel seçici dağıtım sistemi esaslarına göre yürütmektedir. Yapılan bildirimde, nicel seçici dağıtım sistemine geçilmesiyle Mercedes-Benz markalı kamyonlar ve otobüsler için sunulan satış sonrası hizmetlerde iyileştirme yapılmasının, kalite standartlarının ve müşteri memnuniyetinin artırılmasının hedeflendiği ifade edilmiştir. Bu sisteme geçilmesi ile birlikte hâlihazırda uygulanmakta olan ve işin niteliği itibarıyla gerekliliği tespit edilmiş kriterlerin uygulanmaya devam edileceği belirtilmiş olmakla birlikte, buna ek olarak yetkili servis sayısının belirlenerek yetkili servislerin ülke genelinde daha rasyonel dağılımının sağlanacağı ve bu sayede toplam kalite ile ulaşılabilirliğin artacağı ifade edilmiştir. Bu temel hususun yanı sıra SÖZLEŞMELER, yetkili servislerin diğer markalara hizmet vermeleri, satış fiyatının belirlenmesi, eş değer kalitede yedek parça kullanımı gibi konularda da düzenlemeler getirmektedir.
- (18) Bildirime ek olarak sunulan SÖZLEŞMELER'in, hemen hemen aynı düzenlemeleri içermesi, SÖZLEŞMELER'den ziyade SÖZLEŞMELER'in eki niteliğinde sunulan bayilik kriterlerinin kamyonların ve otobüslerin teknik özelliklerindeki farklılaşmanın getirdiği zorunluluk kadar farklı düzenlenmesi sebepleriyle SÖZLEŞMELER için ayrı değerlendirmeler yapılmamış, SÖZLEŞMELER'deki hükümler, kamyonlar ve otobüsler için yapılan sözleşmeler bakımından bir ayrıma gidilmeksizin, 4054 sayılı Kanun ve 2017/3 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmiştir.

G.4.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (19) SÖZLEŞMELER'de, kamyonlara ve otobüslere ilişkin bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça satışına ve dağıtımına ilişkin pazarlarda nicel seçici dağıtım sistemine geçilmesi öngörülmektedir. Nicel seçici dağıtım sistemi tanımı gereği, asgari ya da azami satış miktarı şartı veya satıcıların sayısının doğrudan tespit edilmesi gibi satıcıların potansiyel sayısını doğrudan sınırlayan birtakım kriterlerin kullanıldığı bir sistemi ifade ettiğinden⁵, satıcıların potansiyel sayısını doğrudan sınırlayıcı düzenlemeler içeren SÖZLEŞMELER'e 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğundan aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi

⁵ Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz, 166. paragraf.

verilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır. Bunun sonucunda SÖZLEŞMELER'in 2017/3 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyeti açısından değerlendirilmesi gerekliliği doğmuştur.

G.4.2. Bildirim Konusu SÖZLEŞMELER'in 2017/3 Sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirilmesi

- (20) Yapılan bildirim konusunu esasen taraflar arasında kamyon ve otobüs kırılımında bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça satışına ve dağıtımına ilişkin akdedilecek olan "Yetkili Servis Sözleşmesi"nin 2017/3 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlandığının tespiti talebi oluşturmaktadır. Bildirime konu SÖZLEŞMELER kapsamında, anlaşmanın imzalanacağı yetkili servislere satış sonrası hizmetleri sağlama yetkisi verilmektedir.
- (21) Bildirime konu SÖZLEŞMELER, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi uyarınca aynı Tebliğ kapsamında olup SÖZLEŞMELER'de yer alan hükümlerin anılan Tebliğ çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (22) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi, grup muafiyetinin uygulanması için anlaşmaların uyması gereken genel koşulları belirlemektedir. Bu çerçevede, maddenin ilk fıkrasında, nicel seçici dağıtım ve münhasır dağıtım konu alan anlaşmalar bakımından muafiyetin uygulanmasını belirli pazar payı eşiklerine bağlayan hükümler yer almaktadır. Buna göre; muafiyet hükümleri, motorlu taşıt veya yedek parça ya da bakım ve onarım hizmetleri pazarına yönelik olarak sağlayıcının pazar payının %30'u geçmemesi durumunda uygulanacaktır.
- (23) Kılavuz'un 66. paragrafında bakım ve onarım hizmetleri bakımından pazar payının bakım ve onarım hizmetlerini yetkili servislerden alan araç adedinin (servise giren araç adedinin) ilgili markanın araç parkında bulunan (trafiğe kayıtlı) araç adedine oranlanarak bulunabileceği belirtilmektedir.
- (24) MBT tarafından sunulan ve bakım ve onarım hizmetlerini yetkili servislerden alan araç adedinin (servise giren araç adedinin) Mercedes-Benz markalı araç parkında bulunan (trafiğe kayıtlı) araç adedine oranlanmasıyla hesaplanan pazar payı bilgileri incelendiğinde, MBT'nin Mercedes-Benz marka kamyonlara ve otobüslere yönelik bakım ve onarım hizmetleri pazarındaki pazar payının 2021 yılında yaklaşık %(.); 2022 yılında ise yaklaşık %(.) olduğu görülmektedir.
- (25) MBT tarafından verilen bilgiler kapsamında işçilik saati esas alınarak hesaplanan pazar payı bilgileri incelendiğinde, Mercedes-Benz marka kamyonlara ve otobüslere yönelik bakım ve onarım hizmetleri pazarındaki pazar payının 2021 yılında yaklaşık %(.); 2022 yılında ise yaklaşık %(.) olduğu görülmektedir.
- (26) MBT'nin bakım ve onarım hizmetleri pazarındaki pazar payı verilerinin yanı sıra, MBT'nin yedek parça satışı ve dağıtım hizmetlerindeki pazar payı verileri de incelenmiştir. Bu çerçevede, MBT tarafından sunulan ve kamyon ve otobüs bazında ayrı ayrı olarak seçilen modellerin fiili ve teorik bir yıllık bakım cirosu ile oluşturulan tahmini pazar payı verileri incelendiğinde, Mercedes-Benz markalı ağır ticari araçlara ilişkin yedek parça pazar payının 2021 yılında yaklaşık %(.); 2022 yılında ise yaklaşık %(.) olduğu görülmektedir.
- (27) Dolayısıyla, tüm alternatif hesaplamalar bazında MBT'nin ilgili pazarlardaki pazar payının 2017/3 sayılı Tebliğ'de öngörülen pazar payı eşığının altında kaldığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda Mercedes-Benz markalı ağır ticari araçlara yönelik

SÖZLEŞMELER, ilgili Tebliğ'de düzenlenen diğer şartları sağlamaları halinde grup muafiyetinden yararlanabilecektir.

- (28) SÖZLEŞMELER'in 2017/3 sayılı Tebliğ ile öngörülen muafiyetten yararlanabilmeleri için süre koşuluna uygun olarak düzenlenmiş olması gerekmektedir. Bildirime konu SÖZLEŞMELER'in ilgili hükümlerine bakıldığında "Sözleşmenin Süresi, Şartları ve Fesih" başlıklı 14. maddenin aşağıda yer verildiği şekilde düzenlendiği görülmektedir:
- "14.1. (.....)
14.2.1. (.....)
14.2.2. (.....)
a) (.....)
b) (.....)"
- (29) İlgili hükmün incelenmesinden SÖZLEŞMELER'in belirsiz süre için geçerli olmak üzere düzenlendiği ve fesih usulünün 2017/3 sayılı Tebliğ'de öngörülen şekle uygun olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu sözleşme maddeleri dikkate alındığında, bildirim konu SÖZLEŞMELER'in 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde muafiyet için gerekli olan genel koşulları sağladığı değerlendirilmektedir.
- (30) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesi ise anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran sınırlamaları düzenlemektedir. Buna göre, tavsiye niteliğinde fiyatlar istisna olmak şartıyla dağıtıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi ya da Tebliğ'de belirlenen bazı istisnalar dışında dağıtıcının anlaşma konusu mal veya hizmetleri satacağı bölgeye veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilmesi, seçici dağıtım sisteminde sistem üyelerinin kendi aralarındaki alımın ve satımın engellenmesi gibi bazı haller anlaşmaları grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.
- (31) SÖZLEŞMELER'in "Fiyatlandırma" başlıklı 7.2. maddesi aşağıda yer verildiği şekilde düzenlenmiştir:
- "7.2.2. (.....)
7.2.3. (.....)
7.2.4. (.....)"
- (32) Söz konusu maddenin yetkili servisleri zorlayıcı hükümler içermediği, yetkili servislerin nihai müşterilere uygulayacakları fiyatları serbestçe takdir edebileceğine ilişkin açık hükmün yer aldığı, ayrıca MBT'ye tanınan fiyat belirleme yetkisinin, tavsiye niteliğinde fiyatın ve/veya azami fiyatın belirlenmesi niteliğinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ilgili hükmün, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde sözleşmenin grup muafiyetinden yararlanmasını engelleyen sınırlamalardan olmadığı değerlendirilmektedir.
- (33) SÖZLEŞMELER'in 5.4.2. maddesi aşağıda yer verildiği şekilde düzenlenmiştir:
- "5.4.2. (.....)"
- (34) İlgili hükümle MBT'nin, yetkili servis tarafından kullanılacak olan eş değer kalitede yedek parçalara ilişkin bir kısıtlama getirmediği anlaşılmaktadır. Ancak, garanti kapsamında yapılan onarım, ücretsiz bakım ve geri çağırma işlerinde sadece MBT tarafından teslim edilen Mercedes-Benz menşeli parçalar kullanılacağı kararlaştırılmıştır. Kılavuz'un 31. paragrafında sağlayıcının sadece garanti kapsamında yapılan tamir, ücretsiz bakım ve araç geri çağırma hizmetlerinde yetkili dağıtıcıların ve yetkili servislerin kendisinden veya göstereceği bir teşebbüsten elde edilecek yedek parçaları kullanmasını şart koşabileceği belirtilmektedir. Dolayısıyla, getirilen bu yükümlülükler 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve Kılavuz'da yer verilen açıklamalar çerçevesinde sözleşmeyi grup muafiyeti kapsamından çıkarmamaktadır. SÖZLEŞMELER'de yer alan diğer hükümler incelendiğinde, SÖZLEŞMELER'de 2017/3 sayılı Tebliğ'in 6. maddesinde anlaşmayı grup muafiyeti kapsamından çıkaran

sınırlamalar olarak sayılan ve Tebliğ'de belirlenen bazı istisnalar dışında dağıtıcının anlaşma konusu mal veya hizmetleri satacağı bölgeye veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilmesi, seçici dağıtım sisteminde sistem üyelerinin kendi aralarındaki alımın ve satımın engellenmesi gibi sonuçları doğurabilecek hükümler bulunmadığı değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, yapılan inceleme çerçevesinde MBT'nin yetkili servisleri ile yapacağı bildirim konu SÖZLEŞMELER'in 2017/3 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyet için gerekli genel koşulları taşıdığı ve anlaşmayı muafiyet kapsamı dışına çıkaracak kısıtlamalar içermediği kanaatine varılmaktadır.

- (35) 2017/3 sayılı Tebliğ'in "Rekabet etmeme yükümlülüğü ve ek tesis yerlerinin açılmasının kısıtlanması" başlıklı 7. maddesi, Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanamayacak olan yükümlülükleri düzenlemektedir. Söz konusu yükümlülükler anlaşmanın geri kalanından ayrılabilirse, sözleşmenin bu yükümlülükler dışında kalan hükümleri muafiyetten yararlanmaya devam etmektedir. 2017/3 sayılı Tebliğ, motorlu taşıtların yedek parçalarının dağıtımını ve bu taşıtlara yönelik bakım ve onarım hizmetlerinin sunulmasını kapsayan satış sonrası faaliyetler bakımından rekabet düzenini bozma potansiyeli taşıyan sorunların bulunduğu ve pazardaki rekabetin tesisi için birtakım düzenlemelere ihtiyaç olduğu sonucundan hareketle bakım onarım hizmetleri ve yedek parça dağıtım faaliyetleri bakımından "çok markalılığı" amaçlamaktadır. Böylece bakım ve onarım veya yedek parçaların dağıtımını ile ilgili olarak getirilebilecek doğrudan veya dolaylı her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü Tebliğ'in 7. maddesi ile yasaklanmıştır⁶.
- (36) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, bakım ve onarım zincirleri bakımından zincir servislere süresi beş yıla kadar olmak üzere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü saklı kalmak koşuluyla bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması bakımından; alıcıya anlaşmanın süresi içinde getirilen her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü ile alıcıya anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak getirilen her türlü rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanamayacak uygulamalar arasında sayılmıştır. Ayrıca rekabet etmeme yükümlülüğü, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde; "*Alicinin anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden malları veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını veya yeniden satmasını engelleyen doğrudan ya da dolaylı her türlü yükümlülüğü (ayrıca alıcının bir önceki takvim yılındaki alımları esas alınarak, ilgili pazardaki anlaşma konusu mal veya hizmetlerin ya da onları ikame eden mal veya hizmetlerin yeni motorlu taşıtların satışı pazarında %80'inden, satış sonrası pazarında %30'undan fazlasının sağlayıcıdan veya sağlayıcının göstereceği başka bir teşebbüsten satın almasına yönelik olarak alıcıya doğrudan veya dolaylı biçimde getirilen herhangi bir yükümlülük de rekabet etmeme yükümlülüğü olarak kabul edilir.)*" olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda aşağıda, SÖZLEŞMELER'in çok markalılığa yönelik hükümlerine yönelik değerlendirmeye yer verilmektedir.
- (37) Bildirim Formu'nda, SÖZLEŞMELER'de tarafların üçüncü kişilerden yapılacak alımlara veya üçüncü kişilere yapılacak satışlara yönelik ticari kararlarını özgürce almalarını engelleyen veya bu etkiyi doğurabilecek ve 2017/3 sayılı Tebliğ uyarınca rekabet etmeme anlamına gelebilecek herhangi bir hüküm bulunmadığı ifade edilmiştir. SÖZLEŞMELER'in 13.2. maddesinde yetkili servisin MBT dışında markaları da temsil etme kararı alması halinde, (.....) düzenlenmiştir. Bu düzenlemenin MBT'nin iznini gerektiren bir düzenleme olmadığı, yalnızca bir bildirimden ibaret olduğu anlaşılmakta olup, ilgili düzenlemenin yetkili servislere sadece bildirim yükümlülüğü getirdiği, yetkili

⁶ Bağımsız yedek parça sağlayıcılarının kurdukları yedek parça dağıtım ağları ve bakım ve onarım zincirleri bakımından bkz. 7. madde (1)(b) ve (1)(c).

servislerin başka markalarla çalışma kararının MBT'nin onayına bağlanmadığı, yetkili servislerin diğer markalara da hizmet vermesini engellemediği, dolayısıyla 2017/3 sayılı Tebliğ'e aykırılık teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

- (38) SÖZLEŞMELER'in 3. maddesinde yetkili servislerin bir önceki takvim yılında yaptıkları ilgili pazardaki ürün alımlarının %(.....)'unu her zaman MBT'den veya MBT'nin göstereceği teşebbüslerden gerçekleştireceği düzenlenmiştir. Bu alımın gerçekleşmemesi halinde ise bir yaptırım öngörülmemiştir. Ayrıca aynı maddede MBT'nin her bir takvim yılının başlangıcından önce "Yetkili Servis Performans Primi" adında bir prim kılavuzu yayınlayacağına, söz konusu kılavuzun; (.....) içerebileceğine dair düzenlemeler getirilmiştir.
- (39) Bildirim Formu'nda yukarıda bahsi geçen prim uygulamasının koşulları karşılanmadığı takdirde herhangi bir yaptırım öngörülmediği, primlerin objektif ve herkese eşit şartlarda uygulandığı, başka markaların da yetkili servislere prim uygulamasına olanak tanıdığı ve bu primlerin yetkili servislerin diğer markalardan yapılacak alımlara yönelik ticari kararlarını özgürce almalarını engelleme veya bu etkiyi doğurma kabiliyetine sahip bulunmadığı belirtilmiştir. Zira performans prim sisteminin (.....) işletileceği ifade edilmiştir. Özetle %(.....) alım şartına ilişkin düzenlemenin yetkili servislerin (.....) değerlendirileceği, prim sisteminin ise (.....) ilişkin olarak yürütüleceği belirtilmiştir. Dolayısıyla yukarıda da yer verilen 2017/3 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi göz önünde bulundurularak MBT'nin yetkili servislerinin tüm alımlarının %(.....)'una tekabül eden alımlarını MBT'den almasını şart koşan bahsi geçen düzenleme incelendiğinde, düzenlemenin rekabet etmeme yükümlülüğü kapsamına dâhil edilemeyeceği sonucuna varılmaktadır. Böylelikle ilgili hükmün %(.....) oranında alım şartı öngören kısmının Tebliğ'e uygun olduğu değerlendirilmektedir.
- (40) Buna ek olarak MBT'nin uygulayacağı prim sisteminde yetkili servisin prim hak edişini sağlayacak oranın hesaplanmasında yetkili servisin (.....) üzerinden bir hesaplama yapılmamasının, yetkili servislerin çok markalı yapısına zarar vermeyeceği değerlendirilmektedir. Nitekim Kurulun *Çelik Motor* kararında⁷ bu yöndeki primlerin marka içi rekabeti arttırma, bayilerin daha indirimli fiyatlar üzerinden satış yapma, tüketici memnuniyetinin ve sunulan hizmetin kalitesinin arttırılması gibi etkilerinin olduğu değerlendirilmiştir. Anılan kararda, her ne kadar prim sistemi uygulamalarının olumlu sonuçlarından söz edilse de, dolaylı olarak rekabet etmeme yükümlülüğüne dönüşecek olan bir sadakat indiriminin çok markalı bayilerin tek bir markaya yoğunlaşmasına neden olabileceğine, yeni markaların girişi ve bayilerin sağlayıcı karşısındaki konumlarını güçlendirebilmeleri için 2005/4 sayılı Tebliğ'ce⁸ korunan çok markalılığın ve dolayısıyla markalar arası rekabetin zarar görebileceğine değinilmiş ve daha detaylı analiz yapılması gerekliliğine ve bu analizin en önemli ayağının, prim sistemini uygulayan sağlayıcının ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payı olduğuna işaret edilmiştir. MBT'nin ilgili ürün pazarlarındaki toplam pazar paylarının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu kapsamda, çok markalı yetkili servislerin anlaşmalı olduğu diğer sağlayıcıların prim sistemi uygulamasına engel teşkil etmeyeceğinden, SÖZLEŞMELER'de öngörülen performans prim sisteminin 2017/3 sayılı Tebliğ'e aykırılık teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

⁷ Kurulun 20.02.2013 tarihli ve 13-11/166-88 sayılı *Çelik Motor* kararı.

⁸ Söz konusu kararın ilgili olduğu dönemde uygulanan 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği daha sonra 24.02.2017 tarihinde Resmi Gazete yayınlanarak yürürlüğe giren 2017/3 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırmıştır.

- (41) Son olarak, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrasında, yedek parçaların dağıtım ve/veya bakım ve onarım hizmetleri bakımından, seçici dağıtım sisteminin uygulandığı hallerde ek tesis yerlerinin açılması ile ilgili olarak getirilen doğrudan veya dolaylı yükümlülüklerle Tebliğ ile tanınan muafiyetin uygulanmayacağı düzenlenmiştir. Bu kapsamda SÖZLEŞMELER'de yer alan düzenlemelere bakıldığında, 4.2.2. maddede yetkili servislerin, (.....) düzenlenmektedir. Söz konusu hükümden, yetkili servise hâlihazırdaki tesislerini değiştirmek veya düzenlemek istediğinde MBT'ye bildirim yapma yükümlülüğü getirildiği, buna karşın ilgili hükmün ek tesis yeri açılmasına ilişkin olmadığı anlaşılmaktadır. Keza Bildirim Formu'nda da düzenlemenin ek bir tesis açılmasına ilişkin olmadığı, sadece yetkili servise tesisin yerinin değiştirilmesi ya da mevcut tesisin düzenlenmesi hallerinde MBT'ye bir bilgilendirme yapma yükümlülüğü getirildiği ifade edilmiştir. İlgili hükmün yetkili servisin ek tesis açması önünde engel teşkil edebilecek doğrudan veya dolaylı bir kısıtlama içermediği değerlendirilmekte, böylece 2017/3 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık teşkil etmediği kanaatine varılmaktadır.
- (42) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler sonucunda; SÖZLEŞMELER'in, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde sayılan muafiyetin genel koşullarını taşıması ve 6. maddesinde sayılan anlaşmayı grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaran sınırlamaları doğrudan ya da dolaylı olarak içermemesi nedeniyle, 2017/3 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (43) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Mercedes-Benz Türk AŞ ile Gelecek Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ arasında imzalanan ve tek tip sözleşme niteliği taşıyan Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
 - Bununla birlikte, Yetkili Servis Sözleşmesi'nin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.